

Biodiversiteit - de hoogste prioriteit

Naar een vogel- en natuurrijk Nederland

Biodiversiteit is de basis van al het leven. Om onze planeet leefbaar en waardevol te houden moeten we er alles aan doen om de wereldwijde rijkdom aan natuur, de biodiversiteit, te beschermen en te herstellen.

Nederland scoort bar slecht op het gebied van behoud van biodiversiteit en herstel van de natuur. Binnen de EU behoren we tot de hekkensluiters. En dat terwijl Nederland als delta van internationaal belang is voor onder andere trekvogels als de grutto en de scholekster. Al decennialang gaan vogelsoorten waar Nederland belangrijk voor is in aantal achteruit. Niet alleen bijzondere zeldzame soorten maar ook meer en meer hele gewone vogelsoorten zoals de Kievit en de huismus. Insectenpopulaties zijn ingestort. Kortom, het is crisis voor onze natuur.

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen in 2021 roept Vogelbescherming Nederland op van biodiversiteit de hoogste prioriteit te maken. Een natuurrijk land biedt namelijk oplossingen voor meerdere problemen op het gebied van natuur, klimaat, waterveiligheid, volksgezondheid en draagt bij aan een duurzame economie. Hiertoe doen we de volgende aanbevelingen.

Aan de slag: overal een basiskwaliteit voor natuur

De biodiversiteit red je niet alleen door maatregelen in natuurgebieden. Overal zijn maatregelen nodig: in de stad, op het boerenland, in recreatiegebieden en de beschermde natuurgebieden. Heel gewone soorten planten en dieren gaan juist buiten de beschermde natuurgebieden achteruit. Voor het daadwerkelijk herstel van biodiversiteit moet het landschap worden hersteld en de algemene milieucondities verbeteren zoals minder stikstofuitstoot, tegengaan van verdroging en een stop op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Dus natuurinclusief boeren, bouwen en recreëren.

Naar rijke gezonde natuurgebieden

- Breid het Nederlandse netwerk van beschermde natuurgebieden op land uit van 14,8% naar minimaal het Europees gemiddelde van 18% beschermde natuur en bescherm meer gebieden op zee.
- Verbind natuurgebieden met elkaar zodat deze groter en robuuster worden en soorten zich kunnen verplaatsen, ook om zich aan te passen aan klimaatverandering.
- Creëer ruime buffers rond natuurgebieden met natuurinclusieve landbouw zodat de gebieden minder last hebben van vervuiling en verdroging door intensieve landbouw.
- Beëindig economische activiteiten in natuurgebieden die schadelijk zijn, zoals overbevissing.

- Combineer klimaatadaptatie en -mitigatie met natuurontwikkeling door natuurlijke klimaatbuffers.
- Herstel natuurlijke overgangen tussen water en land en tussen zout en zoet.
- Investeer in een ambitieus natuurherstelprogramma in de Dutch Cariben.

Naar een natuurvriendelijke landbouw

- Ondersteun boeren om de omslag te maken naar natuurinclusieve grondgebonden landbouw.
- Bied natuurinclusieve landbouw een duurzaam economisch perspectief door bindende afspraken met banken, voedingsindustrie en supermarkten.
- Zorg in het landelijk gebied voor minimaal 10% meer natuurruimte door herstel van landschapselementen die verloren zijn gegaan, zoals houtwallen, sloten, greppels en bloemrijke akkerranden.
- Investeer in kerngebieden voor weidevogels en combineer dat met opgaven in veenweidegebieden op het gebied van klimaat en bodemdaling.
- Beëindig Europese en nationale landbouwsubsidies zonder tegenprestatie op het gebied van natuur, milieu en klimaat.

Naar groene levende steden

- Laat bij noodzakelijke nieuwbouw buiten de bestaande bebouwde omgeving waardevolle landschappen intact.
- Stimuleer de aanleg van groene daken, groene gevels en bomen in de straat.
- Stimuleer gemeenten tot natuurvriendelijk groenbeleid met inheemse planten, bloemrijke bermen, natuurlijke oevers en groene verbindingzones door de stad. Dat is ook effectief tegen hittestress, fijnstof en goed voor de gezondheid
- Neem in nationale bouwregelgeving maatregelen op die ruimte bieden aan vogels en vleermuizen, bij nieuwbouw én renovatie.
- Creëer natuurlijke klimaatbuffers rondom steden om hittestress en wateroverlast te voorkomen.

Naar een natuurinclusieve energietransitie

- Combineer de energietransitie met herstel van biodiversiteit.
- Plaats zonnepanelen zoveel mogelijk op daken en in ieder geval niet in natuurgebieden, weidevogelgebieden, waardevolle cultuurlandschappen en op open water. Gebruik de zonneladder en de gedragscode Zon op Land.
- Plaats windmolens zoveel mogelijk op plekken waar de kans op aanvaring met vogels klein is en in ieder geval niet in natuurgebieden. Neem maatregelen om molens stil te zetten op momenten dat er veel vogels in de buurt zijn.
- Combineer windmolens op zee met extra beschermde natuur op zee en herstel van het bodemleven en de vogel- en visstand.

Zorg dat iedereen mee kan doen

- Investeer in een ambitieus voorlichtingsprogramma waarin mensen ontdekken wat ze allemaal zelf kunnen doen: als consument, in de tuin en in de buurt.
- Ondersteun vrijwilligers die bijdragen aan natuurherstel.
- Zorg dat kinderen de natuur ingaan, op school en daarbuiten. Natuurervaringen in de jeugd zijn een basis voor natuurvriendelijk gedrag later.

Dat kost geld

- Investeer de komende kabinetsperiode jaarlijks 2 miljard extra in natuurherstel en natuurkwaliteit binnen en buiten de natuurgebieden ook voor klimaatadaptatie en -mitigatie. Start een ambitieus natuurprogramma om schade te herstellen.
- Vorm een transitiefonds voor de landbouw die mede uit Europese landbouwsubsidies wordt gevuld.
- Koppel de gelden voor de grote transities en voor de waterveiligheid aan herstel van natuur.